

Saara Kauppinen

”VALMISTUNKO TYÖTTÖMÄKSI?”

Teatteri-ilmaisun ohjaajan toiveet, odotukset ja työelämän todellisuus

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Esittävän taiteen koulutusohjelma
Toukokuu 2015**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Kokkola	Aika Toukokuu 2015	Tekijä/tekijät Saara Kauppinen
Koulutusohjelma Esittävä taide		
Työn nimi ”VALMISTUNKO TYÖTTÖMÄKSI?”		
Teatteri-ilmaisun ohjaajan toiveet, odotukset ja työelämän todellisuus		
Työn ohjaaja Hilkka Hyttinen	Sivumäärä 28	
Työelämäohjaaja Hilkka Hyttinen		
<p>Opinnäytetyö tutkii teatteri-ilmaisun ohjaajan toiveita, odotuksia ja todellisuutta työelämältä. Tutkimus toteutettiin hankkeistettuna Centria- ammattikorkeakoululle.</p> <p>Kyselytutkimuksen kohderyhminä toimivat 2011 ja 2012 esittävän taiteen koulutusohjelmasta valmistuneet teatteri-ilmaisun ohjaajat ja opiskelijat, joilla on vielä opinnot kesken kyseisellä linjalla. Kyselytutkimuksen vastauksia vertailemalla analysoitiin, kuinka vielä koulussa olevien odotukset vastaa todellisuutta työelämästä.</p> <p>Teoriaosuudessa käsiteltiin teatterialan työllisyyttä ja kyselytutkimuksen toteuttamista. Tutkimustuloksista selvisi, että teatteri-ilmaisun ohjaaja opiskelijoiden odotukset työelämältä eivät täysin vastaa todellisuutta.</p>		
Asiasanat teatteri-ilmaisun ohjaaja, palkka, työllisyys, teatteri, kyselytutkimus		

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Unit Kokkola	Date May 2015	Author/s Saara Kauppinen
Degree programme Performing Arts		
Name of thesis “FROM GRADUATION TO UNEMPLOYMENT?” Drama instructor’s desires, expectations and reality of working life.		
Instructor Hilkka Hyttinen		Pages 28
Supervisor Hilkka Hyttinen		
<p>This thesis explores drama instructor’s desires, expectations and reality of working life. The project-based research was conducted for Centria University of Applied Sciences.</p> <p>The survey’s target groups were the graduates of the Performing Arts Degree Programme from 2011 and 2012 and undergraduate students. The objective of the survey was to analyse how the students’ expectations of working life meet reality.</p> <p>The theoretical framework discusses the employment of theatre industry and the implementation of the survey. The research results clarified that drama instructor students’ expectations were not completely realistic.</p>		
Key words theatre, performing arts, survey, drama instructor, employment		

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYSLUETTELO**

1 JOHDANTO	1
2 TEATTERI-ILMAISUN OHJAAJA	3
2.1 Teatteri-ilmaisun ohjaajan ammatti	3
2.2 Minä teatteri-ilmaisun ohjaajana	3
3 TYÖLLISYYS TAIDEALALLA	5
3.1 Teatteri-ilmaisun ohjaajien työllistyminen	5
3.2 Ammattinäyttelijöiden, -ohjaajien ja -dramaturgien uraselvitys	7
4 KYSELYTUTKIMUS	11
4.1 Tutkimusmenetelmän valitseminen	11
4.2 Kohderyhmien valitseminen ja kysymyksien laatiminen	12
4.3 Ensimmäisen kyselytutkimuksen tuloksien analysointi	13
4.4 Toisen kyselytutkimuksen tuloksien analysointi	19
5 VERTAILU JA POHDINTA	23
LÄHTEET	27
LIITTEET	

1 JOHDANTO

"Let's face it, tion koulutuksella on itsensä elättämisestä turha haaveilla. Laskin että oon viimeisen neljän kuukauden aikana laittanut 127 työhakemusta hampurilaisbaarin kassasta oman alan hommiin ja oon päässyt kahteen työhaastatteluun. Ilmeisesti pitää vain heittäytyä pummiksi. Maailmanloppua odotellessa." (TIO sosiaalisessa mediassa)

Onko teatteri-ilmaisun ohjaajille töitä tulevaisuudessa ja kuinka ne vastaavat alan opiskelijoiden odotuksia työelämästä? Sain opinnäytetyöni aiheen omasta elämästäni. Jo koulutuksen alkuvaiheessa kyseenalaistin teatterialalta saatavan palkan olevan tarpeeksi suuri, jotta sillä voisi elää. Epätietoisuus siitä, mihin opinnot valmistavat minua on luonut pelkoa sijoittumisesta työelämään. Teatteri-ilmaisun ohjaajalle annetaan paljon avaimia työelämään, mutta onko sellaista luvassa?

Opinnäytetyöni aiheen valinta oli edellä mainituista syistä vaikeaa. Mikään aihe ei tuntunut tarpeeksi mielenkiintoiselta, jotta sitä olisi voinut tutkia niin pitkän ajanjakson. Näin jälkikäteen ajateltuna pelkäsin opinnäytetyöni aloittamista, jonka vuoksi siirsin aina uudelleen ja uudelleen sen tekemistä. Käännyin opinnäytetyö ohjaajani Hilikka Hyttisen puoleen murheessani turhautuneena siitä, etten saisi ikinä opinnäytetyötäni tehtyä. Ensimmäisenä Hyttinen kehoitti minua tekemään ajatuskartan, johon listaisin, mitä ajatuksia minun päässäni liikkuu tällä hetkellä. ”En tule saamaan koskaan töitä”, ”Huono palkka”, ”Minä valmistun työttömäksi” olivat muun muassa lauseita, jotka kirjoitin paperille. Hetken tutkiessamme paperia ja keskustelemalla siinä olevista asioista, nousi ajatus kyselytutkimuksen tekemisestä teatteri-ilmaisun ohjaajan työllistymisestä valmistumisen jälkeen.

Tunsin olevani motivoitunut aiheeseen ja innostunut tekemään tämän tyyllisen opinnäytetyön. Olen todella huono lukemaan kirjoja, joten se, että lähdemateriaali kerätään itse analysoimalla vastauksia, tuntui oikealta vaihtoehdolta minulle. Jo samassa palaverissa rupesin hahmottelemaan mahdollisia kysymyksiä ja kohderyhmää. Sain myös kolleegoiltani, muilta teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelijoilta, kannustusta sen toteuttamiseen. He painottivat aiheen tärkeyttä ja ajankohtaisuutta, mikä sai minut motivoitumaan entistä enemmän työhöni.

Marraskuun opinnäytetyöseminaarissa sain idean tehdä myös toisen kyselytutkimuksen vielä alaa opiskeleville kollegoilleni, jossa kartottaisin heidän odotuksia tulevaan työelämään. Uskon näin syntyvän mielenkiintoisen tutkimuksen siitä, kuinka odotukset vastaavat todellisuutta työelämästä. Käytän opinnäytetyössäni myös tutkittua tietoa teatterialan työllistymisestä, jota hyödynnän lähdemateriaalina omien tutkimustulosteni lisäksi. Vaikka kulttuurialan työllistymisestä puhutaan paljon julkisuudessa, on lähdemateriaalin löytäminen hankalaa.

2 TEATTERI-ILMAISUN OHJAAJA

2.1 Teatteri-ilmaisun ohjaajan ammatti

Centria ammattikorkeakoulun esittävän taiteen teatteri-ilmaisun ohjaajan opinnot koostuvat kursseista, joista suurin osa toteutetaan kontaktiopetuksena, joka on ryhmälähtöistä. Opintojen laajuus on 240 opintopistettä ja opinnot kestävät keskimäärin 4- 4,5 vuotta. Vuoden 2010 opinto-oppaan mukaan teatteri-ilmaisun ohjaajan ydinosamisalueet koostuvat rituaalisuuden ja kerronnallisuuden osaamisesta, esittävän taiteen osaamisesta, osallistavan taiteen osaamisesta, kulttuurien tietoisuudesta, eettisyys ja arvo-osaamisesta ja myös tutkimus- ja projektiosaamisesta. Opintojen aikana on tavoitteena se, että teatteri-ilmaisun ohjaaja (TIO) opiskelija saa paljon kokemusta ja tietoa monipuoliseen työelämään. Koulutusohjelmasta valmistuneen on mahdollista työskennellä muuan muassa kulttuuripalveluiden tuottajana, harrastajateatterissa sekä kasvatusta ja hyvinvointityön tehtävissä. Teatteri-ilmaisun ohjaaja saa myös hyvät työkalut yrittäjyyteen opiskeluvuosinaan (Pulkinen 2010, 108-109).

Centrian ammattikorkeakoulun nettisivuilla kerrotaan että, teatteri-ilmaisun ohjaajan on mahdollista toimia taidealan opetus-, ohjaus- ja suunnittelutehtävissä harrastajateattereissa, taideopetuksessa ja teatteriryhmissä. Teatteri-ilmaisun ohjaajana voi työskennellä myös yhteistyössä hyvinvointialojen kanssa esimerkiksi sosiaali- ja nuorisotyössä. (Centria ammattikorkeakoulu).

2.2 Minä teatteri-ilmaisun ohjaajana

Hain vuonna 2009 useisiin teatterialan koulutuksiin, myös teatteri-ilmaisun ohjaajan koulutusohjelmaan. Tässä vaiheessa olin kiinnostunut vain ja ainoastaan näyttelijäntyön opinnoista. Centria-ammattikorkeakoulun esittävän taiteen koulutusohjelma ei ollut ensimmäisenä mahdollisten koulujen listalla mihinkin hain. Sisimmässäni haaveilin Teatterikorkeakoulun näyttelijäntyön linjasta. Teatteri-ilmaisun ohjaajan koulutuksen pääsykokeissa en osannut jännittää laisinkaan toisin kuin yleensä teen vastaavissa tilanteissa. Ilmapiiri oli rento ja hauska. Kesällä 2009 saadessani tiedon, että minut oli

hyväksytytty kouluun olin innoissani muuttamassa uudelle paikkakunnalle. Siirsin opintojani kuitenkin vuodella, koska lähdin Englantiin Au Pairiksi.

Ensimmäisenä vuotena opetukseen kuului paljon fyysistä opetusta ja kehonhallintaa. Itse en ole ollut urheilullinen koskaan, joten osa liikunnallisista tehtävistä tuntui hankalilta. Koulutusohjelman alkuvaiheessa minulle alkoi selviämään, että en ole yksin hakemassa teatterialalle. Koulussamme oli niin paljon lahjakkaita ihmisiä, jotka teki töitä unelmiensa eteen paljon enemmän, kuin minä jaksoin. Aloin huomaamaan, etten jaksanut teatteria enään vapaa-ajallani, koska kiinnostukseni oli lopahtanut. Tulloin aloin huomaamaan, ettei kyseinen ala ole sittenkään minua varten. Päätin kuitenkin jatkaa koulun loppuun sen vuoksi, etten tiennyt minne muualle hakisin. Yksi kouluun jäämisen syistä oli myös se, että tältä koululta olen saanut niin paljon itsevarmuutta sosiaaliseen elämään ja voin todeta myös, ettei esittävän taiteen koulutusohjelma anna avaimia pelkästään teatteriin vaan myös muihin elämän haasteisiin.

Koulutuksen opetus on hyvin laaja ja monipuolinen. Koulun aikana ymmärsin myös, että me saamme tietoa jokaisesta teatterialan eri osa-alueista. Teatteri-ilmaisun ohjaajista koulutetaan moniosaajia, jonka vuoksi he pystyvät työllistymään useisiin eri työtehtäviin.

3 TYÖLLISYYS TEATTERIALALLA

3.1. Teatteri-ilmaisun ohjaajien työllistyminen

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto eli Teme, on av-alan, sirkuksen, elokuvan, tanssin ja teatterin ammattijäjestö jossa on tällä hetkellä 4800 jäsentä. Temen työelämäkyselyn 2011-2013 tuloksista on poimittu osioita, jotka ovat lähellä tämän opinnäytetyön kyselytutkimuksien 1 ja 2 aihealueita. Kysely on julkaistu Temen jäsenlehden Metelin 3/2013 numerossa.

Kysely on suunnattu ammatissa toimiville teatteri-ilmaisun ohjaajille (TIO). Vastauksia tuli yhteensä 128, joista 76% oli naisia. Vastaajista 78% oli 25- 40-vuotiaita, 6 henkilöä oli alle 25- vuotiaita ja yli 50-vuotiaita oli 9 henkilöä.

TAULUKKO 1. Minkälainen on nykyinen työsuhteesi?

Vakituinen työsuhde	20
Määräaikainen työsuhde	63
Itsensä työllistäjä	18
Yrittäjä	3
Apurahatyössä	1
Työtön	8
Perhevapaa	3
Vuorotteluvapaa	0
Opintovapaa	0
Muu	11

Temen tutkimuksen mukaan suurin osa vastanneista on määräaikaisessa työsuhteessa. Kyselyn tekohetkellä suurin osa oli vakituksessa työsuhteessa ja itsensä työllistäjänä. Vähiten oli yrittäjiä, apurahatyöntekijöitä, perhevapaalla olevia ja muu-kohdan valinnea. Työttömiä oli 8 henkilöä.

TAULUKKO 2. Vuosien 2011- 2012 teatteri-ilmaisun ohjaajien toimeentulon kertyminen.

Ammattiteatteri	50
Harrastajateatteri	55
Erilaiset esiintymiset teatterin ulkopuolella	50
Opetus	94
Tutkimus	7
Kasvatus	20
Soveltava draama	45
Sosiaaliala	19
Muu ala	43

Suurin osa teatteri-ilmaisun ohjaajien tuloista vuosina 2011 ja 2012 kertyi opetuksesta. Lisäksi eniten toimeentuloa kertyi vastanneille ammattiteattereista, harrastajateattereista, esiintymisistä teatterin ulkopuolella, soveltavasta draamasta ja muilta aloilta. Vähemmistö saa toimeentulonsa sosiaali-, kasvatus- ja tutkimusaloilta.

TAULUKKO 3. Vuoden 2011 palkkatulot

alle 5000 €	21
5000-10000 €	25
11000- 15000 €	16
16000- 20000 €	17
21000- 25000 €	23
26000- 30000 €	10
yli 30000 €	15

Vuoden 2011 teatteri-ilmaisun ohjaajien palkkatuloja tutkimalla huomataan, että suurin osa tienaa vuodessa 5000- 10000 euroa (25 henkilöä). Toiseksi eniten 21000-25000 euroa (23 henkilöä) vuodessa ja kolmanneksi eniten alle 5000 euroa (21 henkilöä) vuodessa.

TAULUKKO 4. Vuoden 2012 palkkatulot

alle 5000 €	17
5000-10000 €	25
11000- 15000 €	16
16000- 20000 €	27
21000- 25000 €	21
26000- 30000 €	6
yli 30000 €	15

Vuonna 2012 palkkatuloissa enemmistö tienasi vuodessa 16000-20000 euroa (27 henkilöä). Toiseksi eniten tienasivat 5000-10000 euroa (25 henkilöä) ja kolmanneksi eniten tienasivat 21000- 30000 euroa (21 henkilöä) vuodessa.

Temen teettämän kyselyn tuloksia tutkiessa huomataan, että työttömyyttä ei teatterialalla ole niin paljon, koska vain 8 vastannutta oli kyselyn tekohetkellä työttömänä. Palkkatuloissa oli hajontaa sen verran, että voidaan olettaa tuurilla olevan suuri merkitys siihen, miten teatteri-ilmaisun ohjaajat työllistyvät. Voidaan olettaa, että aktiivisuus hakeutua alan töihin voi taata paremmat ansiot.

3.2. Ammattinäyttelijöiden, -ohjaajien ja -dramaturgien uraselvitys

Tutkimusvertailussa käytetään Tiina Vihma-Purovaaran Rakas vihattu ura –teosta, jotta tehdään näkyväksi mahdollisimman laaja työkentän kuva. Teoksesta poimittiin osioita, joissa käsitellään samoja aiheita, kuin tämän opinnäytetyön kyselytutkimuksissa.

Vihma-Purovaaran tutkimuksen kohderyhminä ovat 1979-1994 alottaneiden Teatterikorkeakoulun näyttelijäntyönlaitoksen opiskelijoita, sekä sieltä valmistuneita ohjaajia, dramaturgeja, ruotsinkielisiä näyttelijöitä ja opiskelijoita Tampereen yliopiston näyttelijäntyön laitokselta, Nätyltä. Kyselylomake lähetettiin 536:lle henkilölle ja 261 vastasi siihen, eli yhteensä 49% (Vihma-Purovaara, 2000, 10).

Keskiarvot näiden kuuden koulutusohjelman työllistymisestä teatterikentillä olivat: suuri teatteri 42%, keskisuuri teatteri 19%, ryhmä/pienteatteri 11% ja VOS-lain ulkopuolinen teatteri 7%. Lisäksi työllistettiin TV:n, radion ja elokuvan parissa (Vihma-Purovaara, 2000, 80).

Vihma-Purovaaran tutkimuksesta ilmeni, että työttömyysprosentti teatterialan ammattilaisilla oli hyvin matala. Vaihtoehdot olivat *Ei työttömyyttä, työttömänä alle 2 kk* ja *työttömänä yli 2 kk*. Tuloksissa oli havaittavissa eroavaisuutta siinä, että oliko henkilö työskennellyt ammattiteatterissa ennen opintojaan. Suurin ero ammattiteatterissa aiemmin työskennelleillä ja ei ammattiteatteri kokemusta omaavien välillä oli se, että heidän työttömyys aikansa vain 10%:lla oli yli 2kk. He, joilla ammatillista kokemusta ei ollut, yli 2 kk:n työttömyys oli 21%. Yli puolet kummastakin ryhmästä eivät olleet olleet työttömänä laisinkaan ja neljännesosa alle 2 kk (Vihma-Purovaara, 2000, 82-84).

Tutkimuksessa selvitettiin myös, kuinka teatterin ammattilaiset olivat löytäneet töitä. Yleisin tapa oli se, että työnantaja itse on yhteydessä teatterialan ammattilaiseen. Työllistymisen kannalta on olennaista, että teatterialan ammattilaisen tulisi olla näkyvä ja täten muistuttaisi olemassa olostaan. Toiseksi yleisin vaihtoehto työllistymisen kannalta on ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä mahdollisiin työnantajiin. Kolmanneksi yleisin oli ryhmä, joista saatujen kontaktien avulla työllistettiin teatterikentälle.

Näiden vaihtoehtojen lisäksi tutkimukseen osallistuneet henkilöt kertoivat löytäneensä töitä muun muassa kapakasta tai lehti-ilmoituksen kautta. Valtaosa oli myös työllistännyt itsensä perustamalla esimerkiksi toiminimen, oman firman tai työryhmän (Vihma-Purovaara, 2000, 110-112). Vihma-Purovaara tutki kaikkien vastanneiden vuoden 1998 ansiotuloja. Tulot olivat esitetty markkoina, joten valuutta on vaihdettu euroiksi viimeisimmän kurssin mukaan (1 € = 5,94573 mk).

TAULUKKO 5. Vastaajien 1998 vuosiansiot.

Tulot €/ vuosi	Kokonaisvuosiansiot % vastanneista	Taiteellisesta työstä % vastanneista	Opetustyöstä % vastanneista
alle 8399 €	6	11	81
8400- 11799 €	6	10	3
11800- 16799 €	15	11	3
16800- 25199 €	35	35	10
25200- 33599 €	19	16	2
yli 33600 €	18	15	-

Suurin osa vastanneista tienasi kokonaisvuosiansiona 16800- 25199 euroa. Noin 13% vastanneista tienasi vähintään noin 12000 euroa vuodessa. Apurahoja oli hakenut 77% vastanneista ja 64%:lle oli myönnetty apurahaa taiteellisen työhön. Eniten apurahoja olivat saaneet dramaturgit ja ruotsinkieliset näyttelijät, kuten myös ne jotka olivat olleet pidemmän ajan ammatissaan. Apurahoja olivat myöntäneet muun muassa Valtion Näyttämötaidoimikunta, Taiteen keskustoimikunta ja Stina Krooks Stiftelsen (Vihma-Purovaara, 2000, 132-133).

Tutkimuksessa kartoitettiin myös työllistymistymistä vaikeuttavia tekijöitä. Työllistymisen koki vaikeaksi 39% vastanneista. Melkein puolet vastanneista ilmoitti henkilökohtaisten suhteiden vaikuttavan työllistymiseen, mutta ongelmaksi nousi se, etteivät he itse osaa käyttää omia suhteitaan hyväkseen. Lisäksi taiteilijalaatu sekä työpaikoista tiedottaminen nousivat isoimmiksi työllistymistä vaikeuttaviksi asioiksi. Monen mielestä myös teatterinjohtajat ja tuottajat estivät työllistymisen. Vastanneet mainitsivat muiksi työllistymistä vaikeuttaviksi asioiksi muun muassa perhesyyt, julkisuudenpuutteen, paikkakunnan, sukupuolien erot, työkokemuksen puuttuminen, puutteellisen koulutuksen ja oman terveystilan (Vihma-Purovaara, 2000, 114-116)

Vihma-Purovaaran tutkimustulokset osoittavat, että kyseisillä teatterialan ammattilaisilla on osakseen hankaluuksia työllistyä, mutta työttömyysprosentti on silti matala. Keskimääräinen kuukausipalkka suurimmalla osalla kyselyyn vastanneista on 1400-2000 euroa, joka omasta mielestäni on aivan liian vähän. Itse tienaan pelkässä kesätyössä noin

1400 euroa kuukaudessa, joka saa tuntumaan hullulta ajatuksen, että ammattitutkinnon omaava tienaa saman verran. Ilman minkäänlaista ammattitaitoa olen ollut asiakaspalvelu työssä neljä kesää. Työajat ovat säännölliset, eivätkä työasiat seuraa minua kotiin. On yleisesti tiedettyä, että teatterialalla työt ovat henkisesti ja fyysisesti raskaita. Esimerkiksi näyttelijä on henkisesti kokoajan läsnä työasioissa, vaikka hän olisikin jo kotona perheensä luona. Teatterialan ammattilaisilla ei ole työaikoja vaan he tekevät töitä kokoajan päänsä sisällä, välttämättä sitä itse havaitsematta.

Mikä on peruste, että teatterialan ammattilaiset saavat pahimmassa tapauksessa samaa rahallista korvausta, kuin kesätöissä oleva nuoriso? Mietin asiaa, koska koen ammattilaisena saatavan palkan tärkeäksi. Mahdollisesti suurin osa teatterialan ammattilaisista tekevät työtään pelkästä intohimosta ja se on elämäntapa. Edelliset syyt saa selviämään vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Tuntuu epäoikeudenmukaiselta, että usean vuoden koulutuksen jälkeen työllistytään toimeentulon alarajalla ja se, että pientä palkkaa perustellaan intohimolla ja elämäntapavalinnoilla. Minun tapauksessani intohimo ei ole tarpeeksi suuri, että suostuisin tekemään teatterialan töitä minimipalkalla.

4 KYSELYTUTKIMUS

Kyselytutkimus eli Survey on tutkimustapa, jolla kerätään tietoa muun muassa laajojen joukkojen käsityksistä, mielipiteistä ja asenteista. Kyselytutkimukselle tärkeimpiä ominaisuuksia on, että se on huolellisesti suunniteltu ja sen kattavuuden tulee olla mahdollisimman laaja, jotta sillä saadaan mahdollisimman tarkka tulos. Tutkimuksen tuloksen tulisi olla myös numerollisesti luettavissa (Anttila, 1998).

4.1. Tutkimusmenetelmän valitseminen

KVANTITATIIVINEN (määrällinen)	KVALITATIIVINEN (laadullinen)
vastaa kysymyksiin: Mikä? Missä? Paljonko? Kuinka usein?	vastaa kysymyksiin: Miksi? Miten? Millainen?
numeerisesti suuri, edustava otos	suppea, harkinnanvaraisesti koottu näyte
ilmiön kuvaus numeerisen tiedon pohjalta	ilmiön ymmärtäminen ns. pehmeän tiedon pohjalta

TAULUKKO 6: Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen oleelliset erot (Heikkilä, 1998, 17).

Tutkimusmenetelmiä on kahdenlaisia: kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa, eli määrällisessä tutkimuksessa, tiedot haetaan tilastoista, rekistereistä, tietokannoista tai tieto kerätään itse. Itse kerätessä aineistoa tutkimusongelman perusteella päätetään kohderyhmä ja minkälainen tiedonkeruumenetelmä on paras tapa toteuttaa kysely. Kvalitatiivinen tutkimus puolestaan on laadullinen tutkimus. Tutkimuksessa pyritään ymmärtämään tutkimuskohdetta ja selittämään sen päätöksien ja käyttäytymisen syitä (Heikkilä, 1998, 16-19).

Tutkimusmenetelmäksi valikoitui www-kysely, koska vastauksien saanti siinä on hyvin nopeaa, arkaluontoisten kysymysten käyttömahdollisuus on helpompaa, siihen vastataan

nimettömänä ja siihen ei tarvitse haastatella ketään. Negatiivisia puolia www-kyselyssä on muun muassa se, että kysymyksien määrän lisääntyessä vastausprosentti pienenee ja avoimiin kysymyksiin jätetään helposti vastaamatta (Heikkilä, 1998, 18-20).

4.2. Kohderyhmien valitseminen ja kysymyksien laatiminen

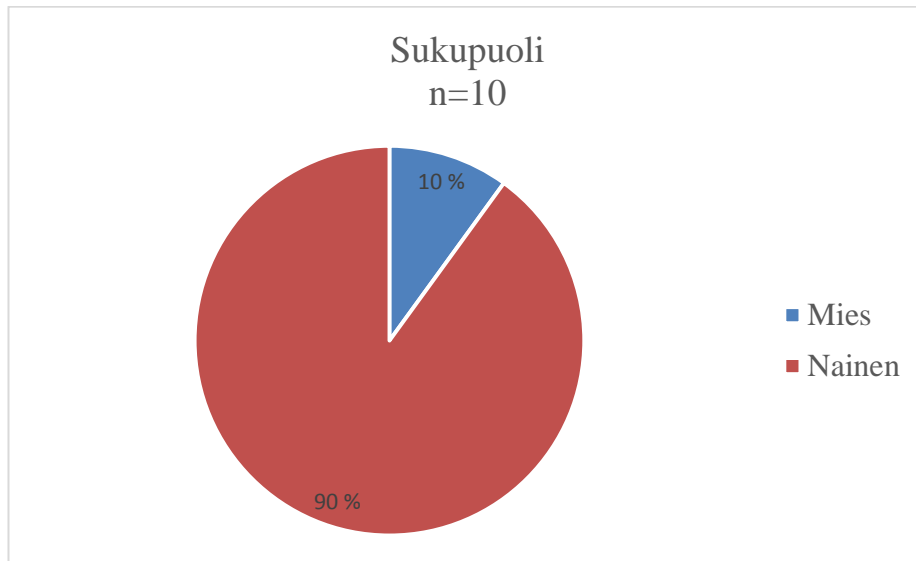
Ensimmäiseen kyselytutkimukseen kohderyhmäksi valikoitui Centrian ammattikorkeakoulusta vuosina 2011 ja 2012 valmistuneita teatteri-ilmaisun ohjaajia, joita oli yhteensä kolmekymmentä henkilöä. Tärkeimmäksi kohderyhmän valintaperusteeksi nousi sellaisen ryhmän valinta, joiden valmistumisesta on kulunut muutama vuosi, jotta heillä on ollut mahdollista työskennellä teatterialalla. Toisen kyselytutkimuksen kohderyhmä on Centrian ammattikorkeakoulun esittävän taiteen koulutusohjelmaan vuonna 2011 ja 2012 valitut opiskelijat. Kysely kartoittaa vielä opiskeluvaiheessa olevien teatteri-ilmaisun ohjaajien ennakkodotuksia työelämästä.

Kyselytutkimukset toteutettiin mahdollisimman helposti lähestyttäväksi ja sellaiseksi, että kyselyn vastaanottava henkilö voisi täyttää sen mielellään. Google Forms ohjelman avulla pystyttiin luomaan ilmainen kysely helposti. Ohjelman kautta pystyi tekemään muun muassa monivalintakysymyksiä, joka helpottaa vastausten analysointivaiheessa yhteenvedon rajaamista. Toisen kyselytutkimuksen kysymykset laadittiin mahdollisimman samantapaisiksi kuin ensimmäisessä kyselytutkimuksessa, jotta niitä pystyttäisiin vertailemaan mahdollisimman tarkasti keskenään. Kyselytutkimuksiin vastattiin nimettömänä. Ensimmäinen kysely koostui 15 kysymyksestä ja toinen 11 kysymyksestä. Kysymyksien laatiminen oli haaste, sillä täytyi miettiä tarkasti, mitkä kysymykset ovat tarpeellisia ja mitkä ovat tarpeettomia.

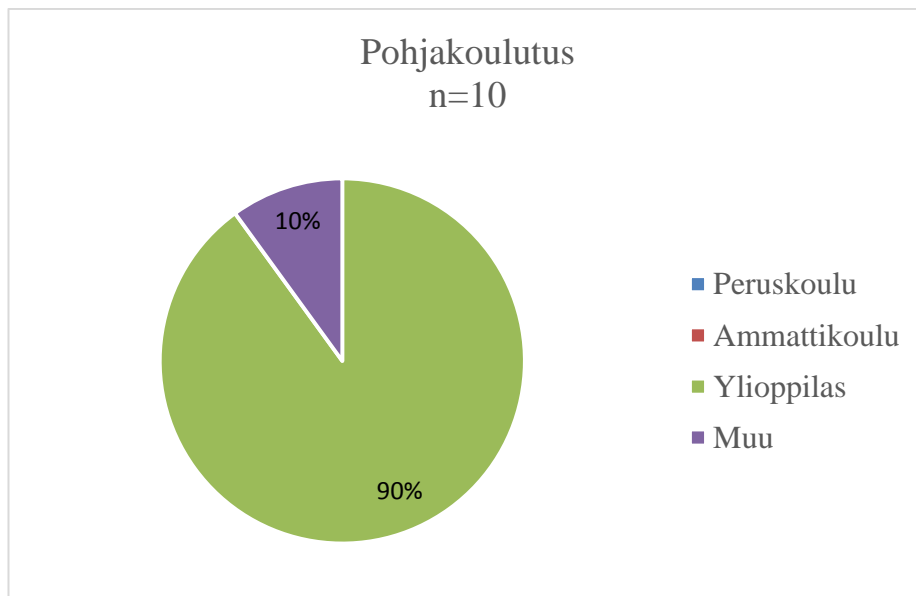
Ensimmäiseksi ongelmaksi nousi valmistuneiden tiedoista puuttuvat sähköpostiosoitteet. Centrian ammattikorkeakoulun opintosihteeriltä löytyivät teatteri-ilmaisun ohjaajiksi valmistuneiden postiosoitteet, joille päätiin kirjoittaa saatekirjeen ja lisätä siihen kyselylomakkeen nettilinkin. Ensimmäisen kyselytutkimukseen osallistujilla oli kuukausi aikaa vastata kyselyyn. Toisen kyselytutkimuksen kohderyhmän sähköpostiosoitteet löytyivät helposti Centrian ammattikorkeakoulun sähköpostista, joten heihin sai helpommin yhteyden kuin valmistuneisiin. Heillä oli aikaa vastata kaksi viikkoa.

4.3. Ensimmäisen kyselytutkimuksen tulosten analysointi

Ensimmäiseen kyselytutkimukseen vastasi 4.1.2015 mennessä 10 henkilöä eli noin 33% kyselyn saaneista. Ensimmäinen kysymys kartoitti vastaajien ikäjakauman. Ikähaarukka jakaantui 26-32 vuotiaisiin henkilöihin.

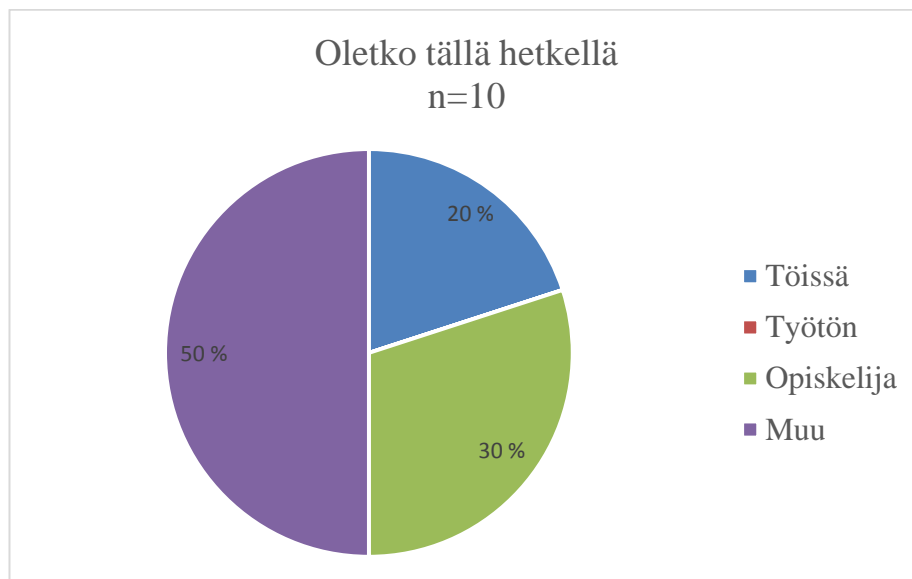
KUVIO 1. Kysymyksessä kartoitettiin vastaajan sukupuoli.

KUVIO 2. Vastaajien pohjakoulutus

Kolmannessa kysymyksessä selvitettiin vastaajien pohjakoulutus. 90% vastanneista olivat ylioppilaita ja 10% valitsi kohdan Muu. Neljännessä kysymyksessä kysyttiin valmistumisvuotta, joka jakautui tasaisesti molemmille vuosille. 2011 vuonna valmistui 50% vastanneista ja 2012 vuonna valmistui toinen 50% vastanneista.

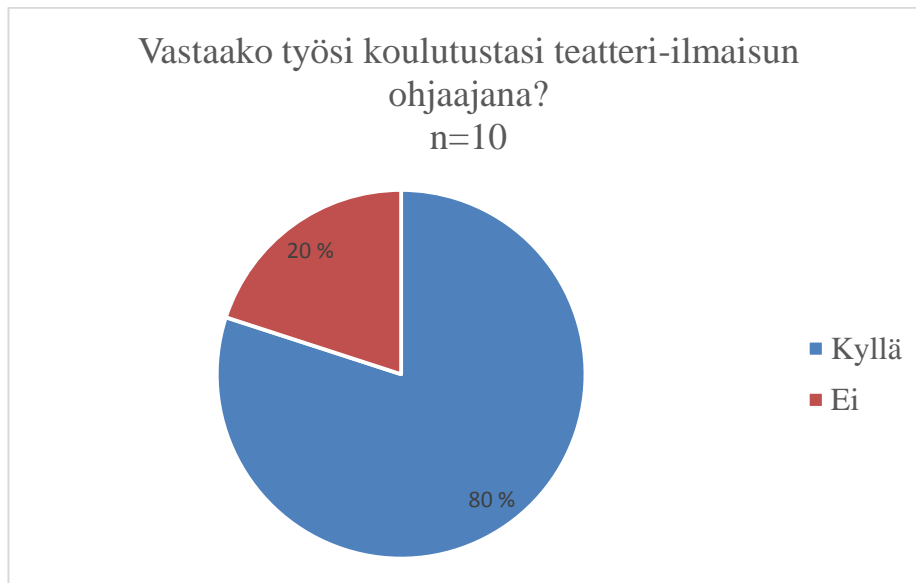
Viidennessä kysymyksessä selvitettiin ovatko vastaajat tehneet teatteri-ilmaisun ohjaajan töitä opintojensa aikana. Suurin osa vastaajista olivat tehneet teatterialan töitä opiskeluvuosinaan. Moni vastaajista oli ollut mukana tekemässä teatterikerhoja lapsille. Kesäteatterilla työskentely, näytteleminen, ohjaaminen, radio- sekä tv-työskentely kuuluivat vastanneiden työkokemuksiin alalta.

KUVIO 3. Vastaajien tämänhetkinen työtilanne

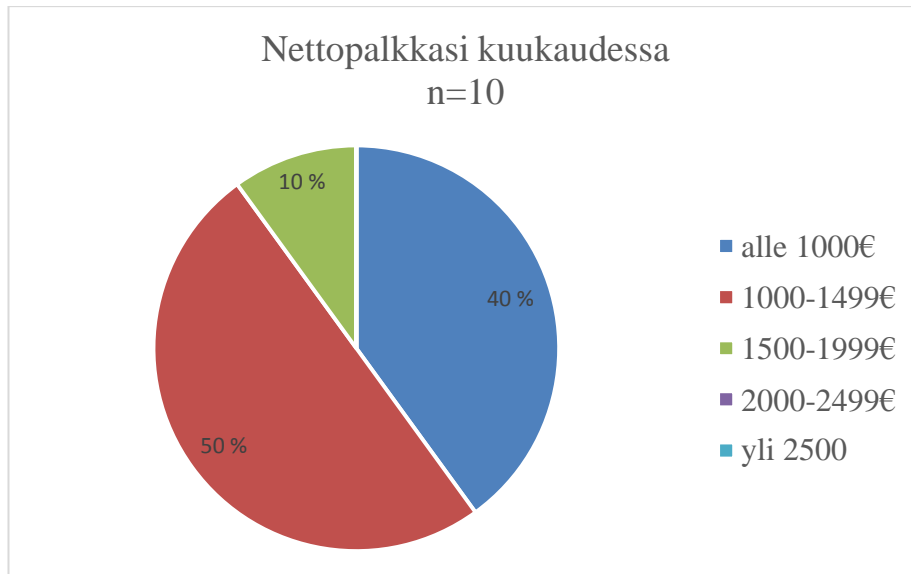
Kuudennessa kysymyksessä tutkittiin vastaajan tämän hetkistä työtilannetta. Vastanneista 50% valitsi Muu-vaihtoehdon, 20% on töissä ja 30% opiskelijoita. Jälkikäteen huomasin, kuinka huonosti olin tehnyt kysymyksen Muu- vastauskohdan, jonka vuoksi varmaa tietoa tämän 50 %:n vastauksien sisällöstä ei ole. Mahdollisesti Muu 50 % ovat töissä käyviä opiskelijoita. Kysymyksessä selvitettiin myös, mitä alaa opiskelija vaihtoehdon valinneet opiskelevat. Vastanneista lähes kaikki olivat pysyneet taidealalla ja olivat lähteneet opiskelemaan muun muassa tanssia ja somatiikkaa, psykodraamaohjaamista sekä teatterin-

ja draaman tutkimuksen maisterinopintoja. Yksi kyselyyn vastanneista oli vaihtanut täysin alaa ja hän opiskelee nykyään biologiaa ja eläintenhoitoa.

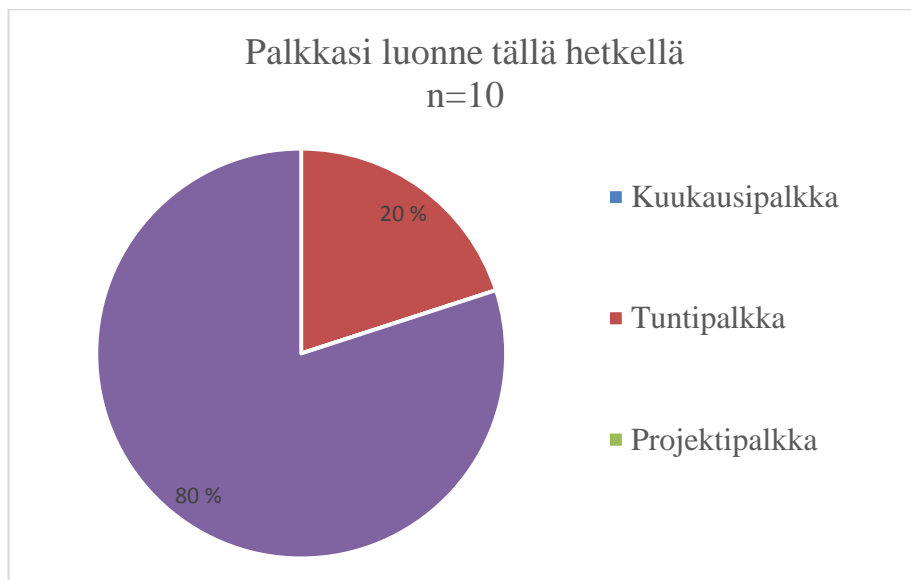
KUVIO 4. Vastaako työsi koulutustasi teatteri-ilmaisun ohjaajana?

Seitsemännen kysymyksen vastauksien perusteella 80% tekee teatteri-ilmaisun ohjaajan ammattia vastaavia töitä ja 20% ei tee alan töitä. Kahdeksannessa kysymyksessä kysyin, kuinka valmistumisen jälkeen on löytynyt töitä teatterialalta. Kaikki vastanneista olivat löytäneet töitä ongelmitta. Työn löytymistä oli edesauttanut opiskelujen aikainen verkostoituminen ihmisten ja ryhmien kanssa. Henkilökohtaiset suhteet eri työyhteisöihin ja organisaattoreihin, sattuma ja oma aktiivisuus työnhaussa osoittautuivat myös tärkeiksi keinoiksi työpaikkaa etsiessä. Kaikki vastanneet tekevät tällä hetkellä alan töitä tai ovat vähintäänkin palaamassa takaisin teatterialan töihin. Osa vastanneista oli löytänyt oman alan töitä myös avoimien työpaikkahakujen kautta.

KUVIO 5. Vastaajien nettopalkka kuukaudessa

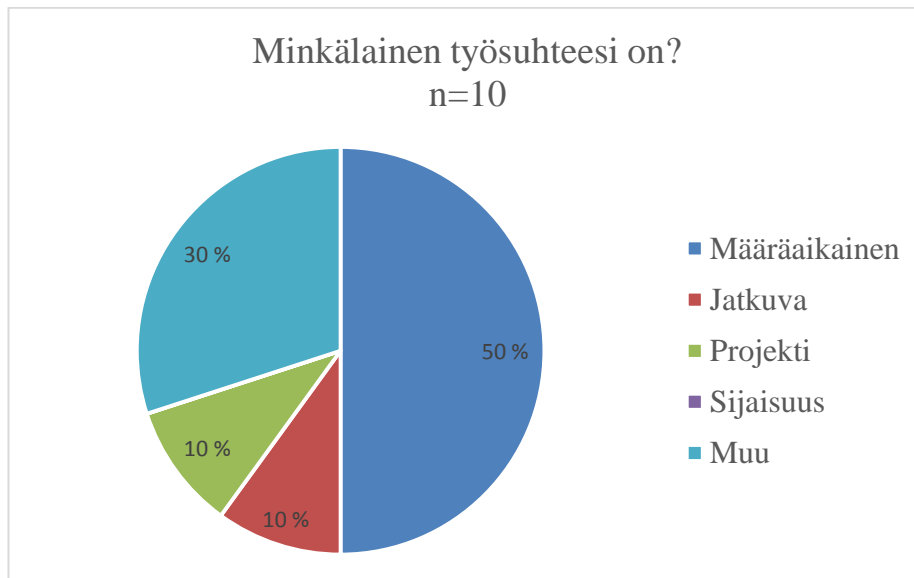
Yhdeksännessä kysymyksessä kartoitin teatteri-ilmaisun ohjaajien tuloja. 40% vastanneista saa alle 1000€ kuukaudessa, 50 % vastanneista saavat 1000-1499€ kuukaudessa ja 10% vastanneista saa 1500-1999€ kuukaudessa.

KUVIO 6. Vastaajien palkan luonne tällä hetkellä

Kymmenes kysymys käsitteli palkkojen luonnetta. 80% vastanneiden palkoista koostui

useiden työnantajien palkoista ja 20% työskentelevät tuntipalkalla. Kukaan vastanneista ei työskentele kuukausipalkalla, eikä projektipalkalla.

KUVIO 7. Työsuhteen laatu

Kysymyksessä yksitoista selvitettiin minkälaisissa työsuhteissa teatteri-ilmaisun ohjaajat työskentelevät. 50% vastanneista ovat määräaikaisessa työsuhteessa, 10% jatkuvassa työsuhteessa, 10% työskentelee projekteissa ja 30% vastanneista valitsi Muu. Kysymyksessä kaksitoista pyysin vastaajia kertomaan työnkuvastaan muutamalla lauseella. Lähes kaikki vastaajista nostivat esille työnsä monipuolisuuden. Vastaajien työt saattavat koostua useista työtehtävistä samana aikana. Vastaajat ovat työllistyneet muun muassa teatteriin, ohjaamiseen, opettamiseen ja erilaisten projektien vetäjiksi.

Kysymyksessä kolmetoista selvitin olivatko vastanneet hakeneet apurahoja ja mikäläisiin projekteihin. Suurinosa oli hakenut jossain vaiheessa apurahaa ja osa jopa useamman kerran. Vastauksista tulee ilmi, että vain muutama hakeneista on saanut apurahaa projektiinsa. Apurahoja oli myönnetty lasten- ja nuortenteatteri toiminnalle.

TAULUKKO 6. Työllistymistä edesauttaneet tai estäneet asiat

EDESAUTTANEET ASIAT	ESTÄNEET ASIAT
Aktiivisuus	Oma jaksaminen
Oma-aloitteisuus	Pelko
Auto	Uupuminen
Verkostot	Pirstaleinen työkenttä
Positiivinen ajattelu	Pienet palkat
Aikaisemmat työt	Häpeä
Aluksi vastaanottanut kaikkien tarjotun työn	Verkostojen puute
Asenne	Liika vaatiminen itseltään
Avoin suhtautuminen	Perhe
Kekseliäisyys	Rahan puute
Sinnikkyys	Väsymys
Yhteydet	Muut työt
Paikkakuntalaisuus	Työläs työnhaku

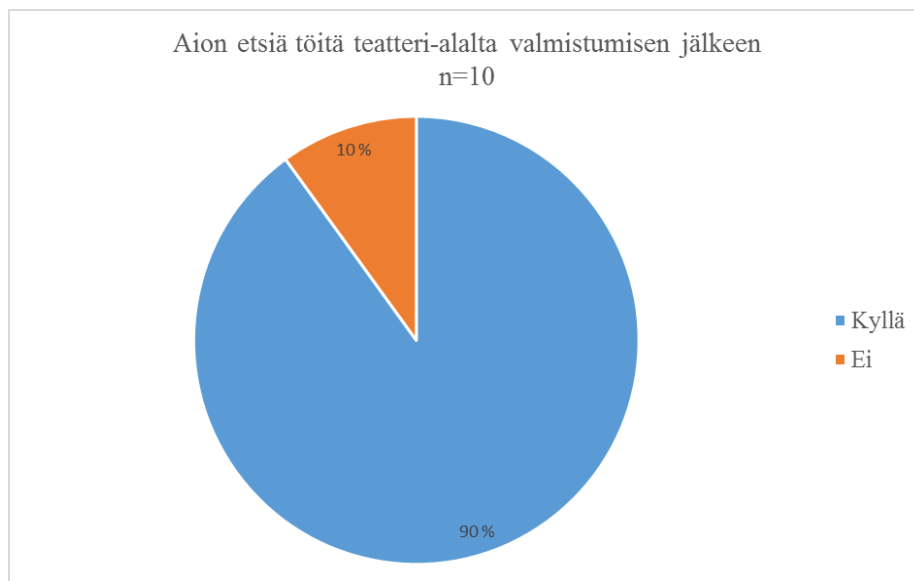
Kysymyksessä neljätoista kartoitettiin mitkä asiat ovat edesauttaneet tai estäneet työllistymistä teatterialalla. Kysymys viisitoista käsitteli jatkokoulutussuunnitelmia. Suurin osa vastanneista suunnitteli hakevansa opiskelemaan maisterintutkintoa ja muutama halusi keskittyä fyysiseen teatteriin. Osa ei ole osannut antaa vastausta jatko-opinnoista, koska heitä kiinnostaa moni eri teatterialan osa-alue.

Kysymys kuusitoista käsitteli vastanneiden toiveita tulevista työtehtävistä. Jo valmistuneet teatteri-ilmaisun ohjaajat toivovat tulevien työtehtävien olevan pitkäaikaisia, monipuolisia, hyvä palkkaisia ja sisältävän ryhmässä työskentelyä. He toivovat muun muassa myös ohjaustöitä, näyttelemistä, kansainvälistä työskentelyä, draamatyöskentelyä ja lyhyitä työmatkoja.

4.4. Toisen kyselytutkimuksen vastauksien analysointi

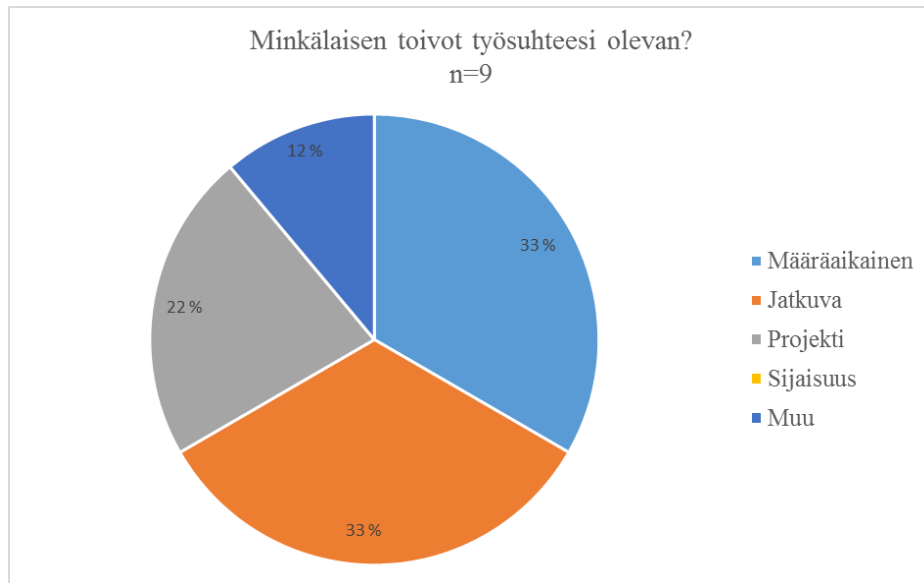
Toiseen kyselytutkimukseen vastasi 10 henkilöä 38:stä, joka tarkoittaa sitä, että noin 26% kyselytutkimuksen saaneista vastasi kyselyyn. Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin kyselyyn vastanneiden ikäjakauma, josta selvisi vastanneiden olevan 23-32 vuotiaita.

Toisessa kysymyksessä selvitettiin vastanneiden sukupuolijakaumaa, josta selvisi että vastanneista miehiä oli 30% ja naisia 70%. Kolmannessa kysymyksessä selvisi, että kaikki vastanneet olivat pohjakoulutukseltaan ylioppilaita.

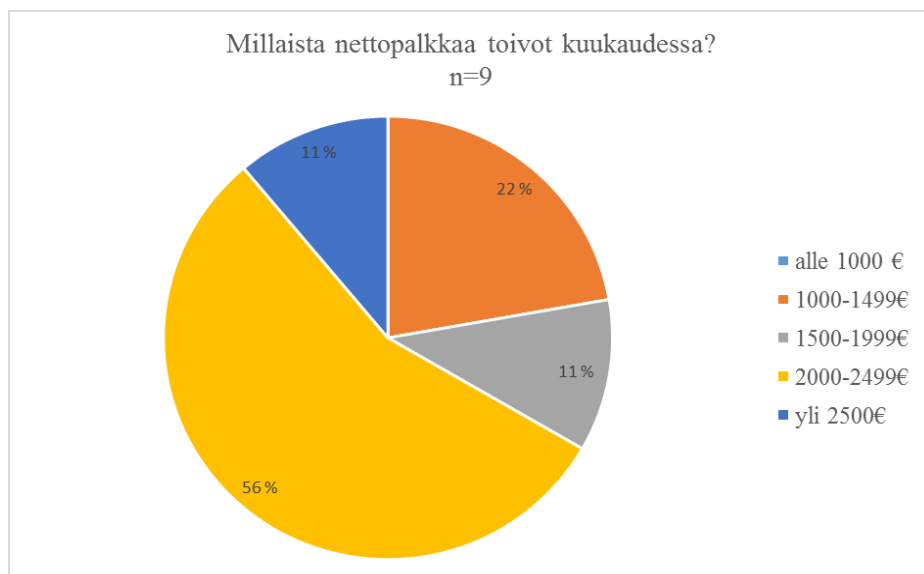
KUVIO 8. Vastanneiden aikomus etsiä teatterialan töitä valmistumisen jälkeen

Neljännessä kysymyksessä kartoitin vastanneiden suunnitelmaa, aikovatko he etsiä teatterialalta töitä valmistumisen jälkeen. 10% vastanneista ei aio hakea teatterialan töitä ja 90% aikoo työllistyä teatterialalle. Viidennessä kysymyksessä selvitin ovatko kyselyn saaneet henkilöt tehneet teatterialan töitä opiskeluaikana. Vastauksia tutkimalla, noin yksi kolmasosa ei ollut tehnyt laisinkaan alan töitä ja kaksi kolmasosaa jonkin verran. Työnkuvaan sisältyy muun muassa teatteripajojen tekemistä lapsille, yleisötyöpajoja, ohjaamista ja myös näyttelijäntyötä.

KUVIO 9. Vastanneiden toivottu työsuhde

Kuudennessa kysymyksessä selvitettiin minkälaisia toiveita vastanneilla oli työsuhteesta. Vastanneista 33% toivoi määräaikaisia työtehtäviä, toiset 33% jatkuvan työsuhteen, 22% toivoivat työskentelyä projektien kanssa ja 12% valitsi vaihtoehdon muu. Kysymykseen vastasi 9 henkilöä.

KUVIO 10. Vastanneiden toive nettopalkasta

Seitsemännessä kysymyksessä kartoitin vastanneiden toiveita nettopalkasta kuukaudessa. 22% vastanneista toivoivat 1000-1499€ nettopalkkaa, 11% toivovat 1500-1999€, 56% toivoivat saavansa 2000-2499€ ja 11% toivoivat nettopalkaksi kuukaudessa yli 2500€.

Kahdeksannessa kysymyksessä tutkittiin sitä, millä keinoin kyselyyn vastanneet aikovat hakea töitä tulevaisuudessa. Suurinosa aikoi hyödyntää jo olemassa olevia omia suhteitaan alalta. Moni vastanneista uskoi työn löytyvän parhaiten olemalla itse aktiivinen työnantajiin muun muassa kyselemällä mahdollisista työpaikoista esimerkiksi kouluilla ja kansalaisopistoilla. Vastauksissa mainittiin muun muassa myös töiden etsiminen ulkomailta, työvoimatoimiston internet-sivut (www.mol.fi) ja toiminimen perustaminen. Osa oli myös valmis tekemään muun alan töitä mikäli teatterialan töitä ei löydy.

TAULUKKO 7. Vastanneiden oletuksia työnhaussa edesauttavista tai estävistä asioista

EDESAUTTAVAT ASIAT	ESTÄVÄT ASIAT
Kokemus	Huono työtilanne
Kontaktit	Paikoilleen juuttuminen
Vanhat työkaverit	Muut työt
Koulutus	Työttömyys
Erytisoaaminen	Kilpailuhenkisyys
Aktiivisuus	Tarve miellyttää kulttuurialalla
Sattuma	Kokemattomuus
Oikeassa paikassa oikeaan aikaan	Epäsosiaalisuus
Kehittämällä osaamistaan monipuoliseksi	Paikkojen rajallisuus
Kouluttautua myöskin muulle kuin kulttuuri-alalle	Teatteri-ilmaisun ohjaajan ammatin tuntemattomuus työmarkkinoilla
Jatkokoulutus	Rahoituksen saaminen hankalaa
Ulospäin suuntautuminen	Heikko itsetunto
Ystävällisyys	Yksityiselämän vaikeudet
Mielistely	Alun vaikeus
Hyvä ammattitaito	Ei tarpeeksi ammattitaitoa
Sitoutuminen	Ei resursseja palkata henkilöä
Omalta mukavuusalueelta poistuminen	

Yhdeksännessä kysymyksessä selvitettiin minkälaisien asioiden koetaan edesauttavan/estävän työllistymistä teatterialalla. Edesauttavista asioista tärkeimmäksi nousivat kontaktit, aktiivisuus, kokemus ja sattuma. Estävinä asioina koettiin muun muassa huono työtilanne, työttömyys, paikkojen rajallisuus ja kokemattomuus.

Kymmenennessä kysymyksessä tutkittiin vastanneiden mahdollisia jatkokoulutus-sunnitelmia. Suurinosa vastanneista suunnitteli hakevansa Teatteriohjaajan maisteriohjelmaan Teatterikorkeakouluun. Yksi vastanneista harkitsee myös ammattikorkeakoulutason yhteisöpedagogin opintoja. Lisäksi vastauksissa oli mainittu esimerkiksi Teatterikorkeakoulun ohjaajalinja, opettajan koulutus (AMK) sekä tanssin-, autenttiseen liikkeen- ja meditaatioon liittyviä kursseja. Yksi vastanneista ei aio hakea heti valmistuttuaan jatkokoulutukseen.

Yhdennessätoista kysymyksessä selvitettiin vastanneiden toiveita tuleviin työtehtäviin teatterialalla. Vastaukset olivat hyvin kirjavia ja poikkesivat toisistaan. Työtehtävien toivottiin olevan monipuolisia, projektiluontoisia, työskentelemistä erilaisten ihmisen kanssa ja että työntekijä itse saisi vaikuttaa työaikoihin sekä sen sisältöön. Esimerkkejä toivetyötehtävistä oli näyttelijä, ohjaaja, yrittäjä, osuuskunnan jäsenyys, opettaminen ja ryhmien ohjaaminen.

5 VERTAILU JA POHDINTA

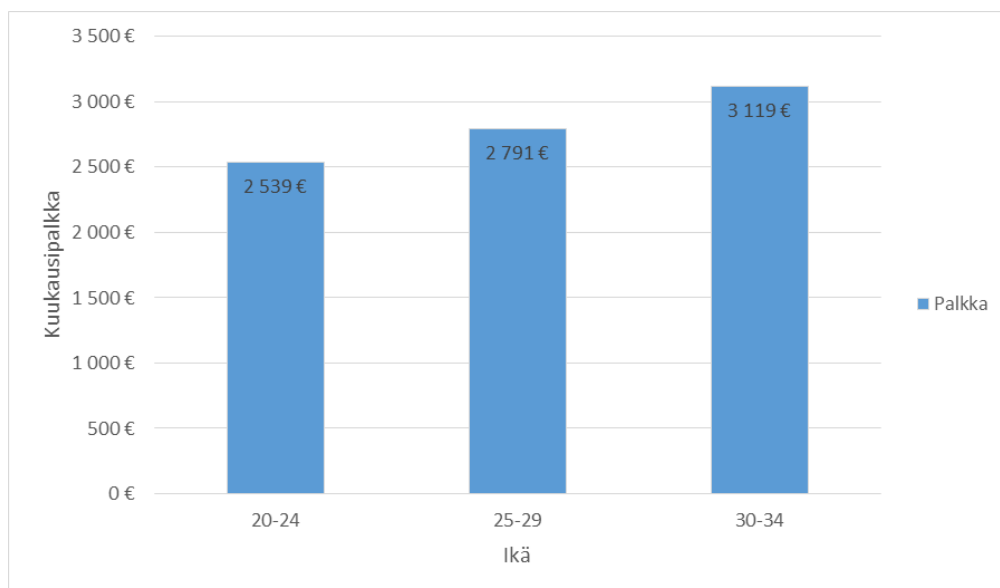
Kyselytutkimuksiin vastanneet olivat iältään 23-32 vuotta, suurin osa vastanneista oli naisia. Ensimmäinen kyselytutkimus lähetettiin 30:lle henkilölle ja siihen vastasi 33% kyselyn saaneista. Toinen kyselytutkimus lähetettiin 38:lle ihmiselle ja siihen vastasi 26% kyselyn saaneista. Ensimmäisen kyselytutkimuksen vastaajaprosentti oli siis suurempi, kuin toiseen kyselytutkimukseen vastanneiden. Kyselytutkimukset lähetettiin 68:lle henkilölle ja vastausprosentti oli kokonaisuudessaan 29%.

Jo alkuvaiheessa, kun tutkein vastauksia, havaitsin virheen kyselylomakkeessani. Kysymyksissä, joissa oli mahdollista valita *Muu*-kohta, olisi tullut jatkaa kysymyksellä *mikä?* Kysymyksiä analysointivaiheessa nämä vastaukset jäivät vain leijumaan, eikä niiden merkityksestä voinut olla täysin varma. Oman tutkimusprosessini kannalta virheeni oli harmillinen, koska jatkokysymyksen kanssa olisin saanut tuloksista vielä tarkemmat. Tämän lisäksi kyselytutkimusten vastauksista Google Formsillä avulla oli mahdollista saada vain yhteenveto, eikä yksilöllisiä vastauksia ollut mahdollista tutkia, joka olisi tuonut vielä enemmän yksilöllisyyttä tutkimukseeni. Tämän asian varjopuoli olisi kuitenkin ollut se, että olisinko analysoimalla yksittäisiä vastauksia rikkonut vastaajien yksityisyyttä, joka on yksi tärkeimmistä piirteistä kyselyssä. Tämä olisi voinut vaikuttaa myös vastaajien määrän vähentymiseen.

Työsuhteosiota tutkiessa ilmenee, että puolet valmistuneista teatteri-ilmaisun ohjaajista on määräaikaikaisessa työsuhteessa, sen sijaan vielä opiskelevista vain kolmannes toivoisi sitä tulevalta työltään valmistuttuaan. Kolmannesosa valmistuneista ja työssä toimivista oli valinnut nykyiseksi työsuhteekseen *Muu*-kohdan, joka tarkoittaa mahdollisesti sitä, että heidän työnsä koostuu useasta työsuhteesta. Vain 12%, vielä opiskeluvaiheessa olevista henkilöistä toivoivat työnkuvansa koostuvan useista työsuhteesta. Jatkuvan työsuhteen tahtoisi jopa 33% toiseen kyselytutkimukseen vastanneista, mutta vain yksi henkilö oli ensimmäisen kyselytutkimuksen mukaan jatkuvassa työsuhteessa. 22 prosenttia vastanneista tahtoisivat tulevaisuudessa työskennellä projekteissa, mutta jo työelämässä olevista vain yksi henkilö tekee projektiluontoisia töitä. Positiivisena tuloksena kyselyyn on se, että jo valmistuneista tällä hetkellä kukaan ei ilmoita olevansa työtön.

Nettopalkka aiheutti suurimman eroavaisuuden kyselytutkimuksissa, mikä osoittautui hyvin mielenkiintoiseksi osaksi opinnäytetyötäni. Toiseen kyselytutkimukseen vastanneista 11% toivovat tulevalta työltään yli 2500 euroa nettopalkaksi kuukaudessa. Ensimmäiseen kyselytutkimukseen vastanneista, jo työelämässä olevista, yksikään ei tienaa yli 2500 euroa kuukaudessa. Jopa 56% toivovat nettopalkkansa kuukaudessa olevan 2000-2499 euroa, kun jälleen kerran kukaan jo valmistuneista ei tienaa kyseistä summaa työelämässä. Vaihtoehdon 1500-1999 euroa kuukaudessa vastaukset olivat otokseltaan lähes identtiset, koska eroavaisuus niiden kesken oli vain 1%.

Tutkimustulosten perusteella 50% valmistuneista tienaa 1000-1499 euroa kuukaudessa. Vielä opiskeluvaiheessa olevista henkilöistä vain 22% toivoi kyseistä nettopalkkaa kuukaudessa. Toiseen kyselytutkimukseen vastanneista kukaan ei toivo alle 1000 euron kuukausipalkkaa tulevalta työltään, mutta huimat 40% esittävän taiteen yksiköstä valmistuneista henkilöistä tienaavat alle 1000 euroa nettopalkkaa kuukaudessa. Voin siis todeta tutkimuksen perusteella, että odotukset palkan suhteen eivät vastaa todellista valmistuneen teatteri-ilmaisun ohjaajan palkkatasoa. Kyselytutkimukseni tuloksista innoittuneena tahdoin selvittää ammattikorkeakoulu-tutkinnon suorittaneiden ihmisten keskipalkan Suomessa.

KUVIO 16. Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden keskipalkka kuukaudessa v.2013 (mukaillen Tilastokeskus 2013)

Tilastokeskuksen taulukkoa analysoidessa 20-34 vuotiaiden ammattikorkeakoulusta valmistuneiden keskimääräinen palkka kuukaudessa on noin 2800 euroa, joka on huomattavasti suurempi, kuin tutkimuksessani ilmenevä teatteri-ilmaisun ohjaajien ammattikorkeakoulu tutkinnon suorittaneiden palkka. Taulukkoon on huomioitu kaikki alat.

Oma uskomukseni siihen, ettei alan töitä ole tarjolla tarpeeksi, on kyselyn myötä osoittautunut vääräksi. 80 % esittävän taiteen koulutusohjelmasta valmistuneista ovat ammattitutkintoaan vastaavissa työtehtävissä.

Erityisesti koin mielenkiintoiseksi, mitkä asiat kyselyyn vastanneista kokivat estäneen heidän työllistymistä. Yksityiselämän vaikeus, oma jaksaminen, pelko, uupuminen, häpeä ja heikko itsetunto. Samat asiat pyörivät mielessäni opiseluaikoina. Tuolloin en puhunut noista asioista koulussa, mutta tutkimuksen vastauksien perusteella sain huomata, etten ole ainoa joka näin ajattelee. Se, että esittää rohkeaa koulutoverireiden ja opettajien edessä, on valehtelemista heille ja sille tärkeimmälle ihmiselle, omalle itselleen. Tässä pohtiessani asiaa, tämä luultavasti vaikutti siihen, että en kokenut alkaa omaksi. Tunsin olevani yksin tällaisten epäilevien ajatuksien kanssa.

Edeltävän kaltaiset negatiivisetkin tuntemukset ja epäluulot löytyivät myös jo työelämässä olevien vastauksista. Tästä voin päätellä, että voi olla ehkä tervettä kyseenalaistaa omaa itseään ja pärjäämistä työmarkkinoilla. Sillä tavalla tiedostan elämän tuomat riskit ja tiedän milloin astun ulos omalta mukavuusalueeltani. Opinnäytetyön kirjoittaminen havahdutti huomaamaan oman negatiivisen ajattelumaailman teatterialaa kohtaan. Tämän vuoksi tein itselleni haasteen ja kirjoitan viisi asiaa, jotka koen auttavan minua, kun päätän etsiä töitä teatterialalta.

<i>Teatteri-ilmaisun ohjaaja on ammatti</i>
<i>Kouluaikana luodut ystävyysuhteet ovat minulle hyödyksi niin työelämässä kuin yksityiselämässä</i>
<i>Luotan omaan osaamiseeni sisimmässäni</i>
<i>En vertaa itseäni muihin</i>
<i>Olen itsevarmin teatterikentällä ohjaajana</i>

Kyselytutkimus antoi minulle paljon motivaatiota saattaa opinnäytetyöni loppuun ja sen tekeminen selvensi myös omaa ajatusmaailmaani paljon. Uskon, että tämä opinnäytetyö palvelee useaa joka työskentelee teatterialalla tai on kiinnostunut siitä. Tämä oppimiskokemus avasi silmiäni siihen, kuinka teatteri-ilmaisun ohjaajat ovat motivoituneita tekemään työtä, mitä kukaan muu ei välttämättä osaisi tehdä, ainakaan samanlaisella ammattitaidolla ja elämän ilolla. Mikäili haluaa elättää itsensä teatteri-ilmaisun ohjaajana tulee oman näkemykseni mukaan olla teatterille uskollinen, motivoitunut ja rohkea tilanteessa kuin tilanteessa.

Palkkatulotilastot tuovat mieleeni erään hetken, jossa olisi ollut tarjolla viriketoiminnan järjestämistä vanhuksille. Palkasta puhuttaessa ryhmämme sai kuulla vastauksen, jolla ei laskuja makseta ” Jäähän teille siitä hyvä mieli!”. Joillekin hyvä mieli voi riittää, mutta itse kuulun niihin ihmisiin, jotka tahtovat saada mahdollisimman hyvän palkan, jotta voisi mahdollisesti elättää perheensä siten, että rahaa jäisi myös muihinkin asioihin.

Ensin tutkimuskysymykseni painottui teatterialan työllistymiseen, mutta tutkimuksen edetessä palkka-asiat nousivat näkyvimmin esille. Opinnäytetyöni kartoittaa teatteri-ilmaisun ohjaajan sijoittumista työkentälle. Opinnäytetyön muuttumista tekovaiheessa en kokenut huonoksi asiaksi vaan koen sen tuovan enemmän ulottuvuutta työhöni. Opinnäytetyöni myötä teatteri-ilmaisun ohjaajista piirtyy kuva sinnikkäistä teatterialan ammattilaisista, jotka puurtavat pienellä palkalla intohimon voimalla. Onko tämä oikein?

LÄHTEET

KIRJALÄHTEET

Heikkilä, T. 2008. 7.painos. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy

Pulkkinen, A. 2010. Keski-pohjanmaa ammattikorkeakoulu opinto-opas. Kokkola: Art-Print Oy

Vihma-Purovaara, T. 2000. Rakas vihattu ura. Tampere: Tammer-Paino

VERKKOLÄHTEET

Temen työelämäkysely 2011-2013, Anne Saveljeff. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://teatteriilmainsunohjaajat.wordpress.com/blogi/tiolaisten-tyoelama-2011-2013-temen-tyoelamakysely/>. Luettu 22.1.2015

Palkat ja työvoimakustannukset, Tilastokeskus. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_palkat.html. Luettu 3.2.2015

Esittävän taiteen koulutusohjelma, Centria-ammattikorkeakoulu. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://web.centria.fi/page.aspx?id=2501&p1=44&p2=662>. Luettu 13.1.2015

Tutkimisen taito ja tiedonhallinta, Pirkko Anttila. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.metodix.com/fi/sisallys/01_menetelmat/01_tutkimusprosessi/02_tutkimisen_tai_to_ja_tiedon_hankinta/09_tutkimusmenetelmat/21_survey_eli_kyselytutkimus. Luettu 20.3.2015

LIITTEET

Ensimmäisen kyselytutkimuksen kysymyslomake

Teatteri-ilmaisun ohjaajan työllistyminen valmistumisen jälkeen.

Kokkola/ Centria AMK

1. Ikä*

2. Sukupuoli*

- Nainen
 Mies

3. Pohjakoulutus*

- Peruskoulu
 Ylioppilas
 Ammattikoulu
 Muu:

4. Valmistumisvuosi*

- 2011
 2012

5. Teitkö teatteri-ilmaisun ohjaajan töitä opiskelujesi aikana? Jos teit niin mitä?

6. Oletko tällä hetkellä:*

- Töissä
 Työtön
 Opiskelija
 Muu:

Jos vastasit 6. kysymykseen "Opiskelija", mitä alaa opiskelet?

7. Vastaako työsi koulutustasi teatteri-ilmaisun ohjaajana?*

Jos vastasit kysymykseen "Ei", siirry kysymykseen 15.

- Kyllä
 Ei

8. Miten olet työllistynyt teatteri-ilmaisun ohjaajaksi valmistuttuasi? Kerro miten löysit alan töitä?

9. Nettopalkkasi kuukaudessa

- alle 1000€
- 1000-1499€
- 1500-1999€
- 2000-2499€
- yli 2500€

10. Palkkasi luonne tällä hetkellä:

- Kuukausipalkka
- Tuntipalkka
- Projektipalkka
- Palkkani koostuu useiden työnantajien palkoista

11. Minkälainen työsuhteesi on?

- Määräaikainen
- Jatkuva
- Projekti
- Sijaisuus
- Muu:

12. Kuvaile työnkuvaasi muutamalla lauseella:**13. Oletko hakenut/saanut apurahaa? Jos olet niin mistä ja minkätyyppiseen projektiin? (2 viimeisintä projektia)****14. Mitkä asiat ovat edesauttaneet/estäneet työllistymistäsi teatteri-alalla?****15. Jatkokoulutustoiiveesi:****16. Toiveet tulevista työtehtävistä:**

**Kiitos kun vastasit kyselyyn! Vastauksesi auttaa minua etenemään
opinnäytetyössäni. Kaikkea hyvää sinulle! Saara Kauppinen**

Ensimmäisen kyselytutkimuksen saatekirje

Arvon Tio,

” Mitä Tio voi tehdä tulevaisuudessa? Kuinka paljon teatteri-ilmaisun ohjaaja saa palkkaa vai jääkö töistä vain hyvä mieli? Löytyykö minulle paikka tulevaisuudesta? Minä valmistun työttömäksi.”

Olen teatteri-ilmaisun ohjaajaksi 2015 keväällä valmistuva opiskelija ja edellä mainitut kysymykset ovat minun ajatuksiani siitä, mitä minulle tapahtuu valmistumisen jälkeen. Tämän innoittamana olen tekemässä tutkimuskyselyä Centria ammattikorkeakoululle teatteri-ilmaisun ohjaajien työllistymisestä heidän valmistuttuaan koulusta. Tutkimus toimii osana opinnäytetyönäni ja olen valinnut tutkimuskohteekseni vuoden 2011 ja 2012 valmistuneet teatteri-ilmaisun ohjaajat. Tutkimukseen vastaaminen tapahtuu nimettömänä ja sen tekeminen vie aikaa noin viisi minuuttia. Kysely koostuu enimmäkseen monivalintakysymyksistä.

Olisin hyvin kiitollinen, mikäli Teillä olisi aikaa täyttää kysely. Aikaa kyselyn täyttämiseen on 4.1.2015 asti.

Kyselyn osoite : <http://tinyurl.com/p4cmjum>

Mikäli jotain kysymyksiä ilmenee, voitte ottaa minuun yhteyttä sähköpostilla, tekstiviestillä tai puhelimitse.

Ystävällisin terveisin,

Saara Kauppinen

saara.kauppinen@cou.fi

+358405817813

Kokkola/Centria AMK

Toisen kyselytutkimuksen kysymyslomake

Teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelijan odotukset työelämältä

Centria Ammattikorkeakoulu / Kokkola

1. Ikä*

2. Sukupuoli*

- Nainen
 Mies

3. Pohjakoulutus*

- Peruskoulu
 Ylioppilas
 Ammattikoulu
 Muu:

4. Aion etsiä töitä teatteri-alalta valmistumisen jälkeen:*

- Kyllä
 Ei

5. Oletko tehnyt teatterialan töitä opiskeluaikanas? Jos olet, niin mitä?

6. Minkälaisen toivot työsuhteesi olevan?

- Määräaikainen
 Jatkuva
 Projekti
 Sijaisuus
 Muu:

7. Millaista nettopalkkaa toivot kuukaudessa?

- alle 1000€
 1000-1499€
 1500-1999€
 2000-2499€
 yli 2500€

8. Millä keinoin olet ajatellut etsiä töitä tulevaisuudessa?

9. Mitkä asiat koet edesauttavan/ estävän työllistymistäsi teatteri-alalla?

10. Jatkokoulutus suunnitelmasi?

11. Toiveet tulevista työtehtävistä?

Kiitos kun vastasit kyselyyn! Vastauksesi auttaa minua etenemään opinnäytetyössäni. Kaikkea hyvää sinulle! Saara Kauppinen

Toisen kyselytutkimuksen saatekirje**Arvon Tio opiskelijat!**

Mitä aiot tehdä valmistuttuasi? Maisteriopinnot? Lasten-ja nuorten ryhmän vetäjäksi? Teatterin perustaminen?

Valmistun keväällä ja opinnäytetyöni on vielä pikkuisen kesken ja tarvitsen siihen teidän apua ! Toivoisin teidän vastaavan kyselytutkimukseeni, jossa kartoitan Tio:laisten haaveita ja suunnitelmia työelämälle. Kyselyyn vastataan nimettömänä ja sen tekemiseen kuluu noin 5 minuuttia! Aikaa vastata on 23.1.2015 asti. Mikäli kysymyksiä nousee mieleen niin rohkeasti vain viestiä minulle :)

Alla olevasta linkistä pääset kyselyyn:

https://docs.google.com/forms/d/1PEgJjhaA8YuzK3WbU-o158mMWgq-mOwwN3zU94X1hw8/viewform?usp=send_form

Kiitos jo etukäteen ja onnen potkuja tuleviin koitoksiin! :)

Terveisin,

Saara Kauppinen